

Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Iorga (v. Jókai-utca) No. 10. Telefonszám: 875. Előfizetési ár egész évre 500 lei, félévre 280 lei negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei. — Külföldre ezeknek az áraknak akétszerese — Hirdetések tarifa szerint.

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KADAR IMRE. Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentétek békés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetségéért, s a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjóságáért harcol.

Kis magyarázat a hidegről

Az időjárás napjainkban olyan abnormis, mint a politikusok járkálása. A józanság az egész vonalon befagyott. A politikában ez megszokott, de az időjárásban — ezt most tudjuk meg — az Easton-féle 89 éves periódusba kerültünk be.

Csak 1888-ban volt utoljára ez a jelenség az időjárásban, a politika azóta sem változott. Helyenként fagy: ha kisebbségi érdekről van szó, helyenként csapadék: ha kisebbségi tisztviselőket kell elcsapni, helyenként olvadás: ha a külföld felé kell állandóan nyájas arcot vágni.

A meteorológiai jelentésből megtudjuk, hogy naphold maximumba kerültünk. A politikában a földhold maximumokat már elvették és csak a naphold kisajátítása van hátra, hogy ez se okozzon többet zavarokat. Ezt az időjárásban egy hosszabb depresszió követi, a politikában a depresszió egy évtizede tart és pillanatnyilag csak az szabadul tőle, aki kormányra kerül. Ha a kormányról lekerül, a depressziós jelenség tovább tart. A jelenség onnantól magyarázható, hogy az egyenlítő tájékról áramlat indul a sarkok felé és sodorja a jéghegyeket, a politikában az áramlat az egyenlőtőlenségből indul ki és a sarki kávéházak felé tör, ahonnan kirakatüvegek hegyeit sodorja magával.

A nagy fagyhullámok idején a sarkkörön belül null fok volt a hőmérséklet, aminek magyarázata, hogy a napsugárzás ebben a Easton-féle periódusban nagyobb és így több jég olvadt meg a sarkokon. A politikában is hasonlóképpen van, az előre látás és jövőbe sugárzás nulla fokot mutatott mindvégig és a sarkok nem voltak jól megvédve az áramlat elől, mely jött és mind bátrabban jött, mert ellentállásra nem taált. A meteorológiai jelentés szerint a poláris front Island magasságából behúzódott egész Olaszországig és a politikusok megszeretnék állítani a zürichi három centes jegyzésnél. Ehhez azonban szükséges, hogy a sarkon a felmelegedések bizonyos mértéket elérjenek, illetve politikára lefordítva a meteorológiát, okvetlenül kell, hogy a londoni Cityben és — a newyorki Wall Streeten a felmelegedés Titulescu iránt bizonyos fokig eljusson. Egyesek szerint Island körüli plusz öt fok Celsius már elég, mások szerint 120 millió dollár szükséges hozzá legalább.

Egyszóval a hideget érteni kell, mert a hidegnek oka van és a hideghez a meg nem védett sarok eláramlása igen sokban hozzájárul. A hidegnek tudományos elmélete és gyakorlati következménye van, a hideg is felenged fokozatosan és a politikában sem árt egy kissé megmelengetni a tizév óta didergő kedélyeket.

Hajnali tűz Molnár és Pintér gőzmalmában

(Cluj-Kolozsvár, jan. 12. Saját tudósítónktól.) Ma reggel végzetessé válható tűz ütött ki Kolozsváron, amelynek elfajulását csakis a teljesen szélmentes és nyugodt időjárás akadályozta meg. A Monostori-ut végén emelkedik a Molnár és Pintér gőzmalom, körülvéve más hatalmas gyárépületektől. Ma reggel néhány perccel hat óra előtt sűrű füstgomolyag tört elő a Molnár és Pintér gőzmalom főépülete mellé épített istálló és garázs helyiségben. Néhány pillanat múlva hatalmas lángnyelvek nyultak elő.

A hatodik kerületi rendőrség Baiatu nevű tisztviselője, aki a malom előtt ment éppen el, rögtön a telefonhoz rohant és értesítette a tűzoltókat.

A tűzoltók az értesítéstől számítva alig nyolc perc alatt a helyszínen termettek. Rosescu tűzoltó parancsnak vezetésével és a hatalmas automobils pumpa megkezdte a vizárt lövelni az égő épületre, melyet egyelőre lehetetlen volt megközelíteni.

Az istálló cserépteteje teljesen áttüzsedett és az izzó cserépek hangos robajjal pattantak el a háztetőről veszélyeztetve a tűzoltók testi épségét.

Időközben egyik bátor tűzoltó bejutott az istállóba és egymásután vezette

ki az ott levő állatokat, melyek halálfélelmükben irtózatossá hangon bögtek.

Ma reggel 6 órakor az istállóépülettel egybeépített autógarázsban a vállalat sofferje be akarta gyújtani a malom egyik teherautóját. A begyújtás azonban nem sikerült és az autóban levő benzin felrobbant. A robbanás lángbaborította az autót, de a soffernek csodálatos módon semmi baja sem történt. Az égő autótól rövidesen tüzet fogott a garázsban levő olaj és benzin és újabb robbanás keletkezett. Pár perc alatt lángban állott a garázs és a mennyezete, mely deszkából volt, szintén tüzet fogott.

Az égő mennyezettől meggyuladt a garázs és a szomszédos istálló padlásán elhelyezett széna és az egész környéket fenyegette. Szerencsére a környéken levő épületek teteje hóval volt fedve, ami megvédte az épületeket a szikraeső gyújtó hatásától.

A tűzoltókkal mindem egyidőben megérkeztek a rendőrség emberei is. Hagea VI. kerületi rendőrkapitány, Pulca rendőrigazgató és Florescu rendőrségi helyőrségparancsnok szintén hozzájárultak munkájukkal a tűz lokalizálásához.

Nem tüzik ki Hatvany báró főtárgyalását

(Budapest, január 12. Saját tud.) Általános érdeklődést keltett, hogy előzetes kommunikék ellenére január 4-én nem tartották meg a főtárgyalást Hatvany Lajos báró ellen, aki jelenleg is előzetes letartóztatásban van. Beavatott körökben igen érdekes bonyodalmakról beszélnek a külszók mögött, melyek közül ismertetjük a nyilvánosság elé tartozókat:

A magyar kormánynak érthető külpolitikai okokból, de a belső politika szempontjából is rendkívül kellemetlenek az ugynevezett emigrációs pörök, különösen, ha nem lehet a közönséges bűncselekmények kategóriájába besorozni, hanem kizárólag politikai deliktumokról van szó, mint Hatvany Lajos báró esetében. Közismert dolog, hogy például mikor a közelmúltban Kassák Lajos, az író, hazatért és jelentkezett Hetényi Imre dr. főkapitány-helyettesnél, az megkérdezte tőle:

— Milyen utlevéllel jött haza? ...
— Utlevél nélkül átszöktem a határon — mondta Kassák.

— Nem tudna kérem ugyanezen az úton visszamenni? — kérdezte Hetényi és Kassáknak erősködni kellett, hogy egy csepp kedve sincs visszazöknöni, mert semmi komoly érvet ellene és működése ellen felhozni nem lehet.

Nem is került ügye azóta sem főtárgyalásra és nem is fog kerülni soha. Hatvany Lajos báró hazatérési ügyét dr. Szabó László, az Esti La-

pok főmunkatársa intézte, aki eljárt Bethlennél és az igazságügyminiszternél is s mindenütt „állítólag” elintézte, hogy Hatvanynak nem lesz bántódása, szabadlábban védekezhet, de soha a főtárgyalást kitűzni nem fogják, mert a magyar kormánynak nem érdeke, hogy ilyen ügyek szelőlőessenek és a politikai arénába azoknak anyaga nyugtalanítóul belevettessenek. Szabó László dr. eljárása eredményeképpen megsürgönyözte Hatvanynak Nizzába: „Báró ur nyugodtan jöhet.”

Hatvany Lajos felült az első vonatra és hazatartott. Nem is lett volna baj belőle, de a rendőrség nem tudott az előzetes puhatolózásról és a lapok hire nyomán beidézte Hatvanyt. Ha Hatvany nem siet el a rendőrségre, hanem csak másnap reggel az ügyészségre megy, úgy veszedelem nem érhetne volna. De ő elment a rendőrségre, ahol őrizetbe vették. Másnap az ügyészségen viszont Hatvany és ügyvédje is kijelentették, hogy a letartóztatásba belenyugosznak, úgy hogy sem az ügyészségnek, sem a vizsgálóbíróknak módja sincs szabadlábba helyezni.

Ehelyett a tárgyalásnak egy héten belül való kitűzését ígérték meg, de ez elmaradt, mert a kormány nem akarja tárgyalni Hatvany Lajos pörét és most hatóságok és ügyvédek együtt török a fejüket, hogy milyen jogi formula alapján lehetne a magyar kormányt is, meg Hatvany Lajost is ebből a csávából kihuzni.

Kifosztották a dési dohányjövédéki raktárt

(Dej, jan. 12. Saját tudósítónktól.) Tegnap éjjel ismeretlen tetcesek kifosztották a dési dohányjövédéki raktárt és 270 ezer lej értékű cigarettát és szivart vittek el. A dohányraktár a postaépület mögött van egy faraktárszerű kalyibában, amelynek rozoga ajtaját csak egy keresztléc tartja lezárva és azt egy 10—12 éves gyermek is könnyűszerrel kiemelheti.

Közvetlenül a helyiség mellett lakik egy család, amely semmi zajt nem hallott az éjszaka, már pedig ilyen értékű dohánymennyiséget szekérrel kellett volna elvinni.

Az eset titokzatoságát növeli, hogy ma reggel be volt jelentve a dohányraktár revíziója és a revizorok meg is érkeztek.

A kora délelőtti órákban a rendőrség őrizetbe vette Pop dohányjövédéki raktárkezelőt és megkezdte kihallgatását.

ADY-MATINÉ A MAGYAR SZINHÁZBAN! Adóvallomási iv és adókönyvecske a láthatáron

(Cluj-Kolozsvár, jan. 12. A Mai Világ tudósítójától.) Rövidesen megkezdődik a városi adóknak a kivetése is. Hogy az adókivetések a valóságnak megfeleljenek, a városi tanács a napokban adóvallomási íveket tocsát ki, melyeket a megadózóndó felek fognak kitölteni. A városi adókivető bizottságok felülvizsgálják majd a kitöltött adóvallomási íveket, módot adván a feleknek a felebezésre. Ugyanekkor adókönyvecskeket is kibocsát a város, hogy az adózó polgárok könnyebben számon tarthassák adótartozásaikat.

A házak után fizetendő frontadó kérdésében is új rendelkezéseket hozott a városi tanács. Eddig a város bármely részén fekvő telek métere után 20 lej frontadót kellett a tulajdonosoknak fizetni. Ez a rendszer nem volt igazságos, mert a belvárosi értékes telkek tulajdonosai is ugyanannyit fizettek, mint a külvárosi ingatlanok tulajdonosai. Az állandó választmány most négy kerületre osztotta be a várost. Az első kerület ingatlanulajdonosai méterenként továbbra is 20 lej ingatlanadót fizetnek. A többi kerületek ingatlanulajdonosai kerületenként fokozatosan 5 lejjel kevesebbet fizetnek, úgy, hogy a IV. kerületben fekvő ingatlanok után méterenként csak 5 lej frontadót kell majd fizetni.

Folyó hó 15-én, vasárnap d. u. 4 órakor a katolikus gimnázium nagytermében (Str. Cogalnicianu No. 2. II. emlet)

Schubert-matiné

Zürichi nyitás január 12-én: Berlin 12352, Amsterdam 20910, Newyork 51887, London 2529 1/2, Páris 2039, Milano 2844 1/2, Prága 1538, Budapest 9072 1/2, Besgrád 914, Bukarest 321, Varsó 5820, Bécs 7320.

MINDEN KÖNYV, LEPAGE

Az antiszemita liga két frakciója közeledik egymáshoz

(Bukarest, jan. 12.) A fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy az antiszemita liga két frakciója között tárgyalások indultak békés megegyezésre. A két antiszemita frakció között hónapok óta éles harc folyik a hegemonia megszerzéséért a romániai antiszemitaizmus terén és ennek a harcnak volt a következménye az is, hogy a LANC kötelékéből az utóbbi időben számos vezetőpolitikus kilépett.

Elterjedt hírek szerint az antiszemita liga két frakciója az egyesülést egy kongresszus keretében fogja véglegesen nyélbeütni, amelyet Jasiban fognak megtartani február havában.

A Magyar Színház heti műsora

Esti előadások kezdete 8¹/₂ órakor.

Csütörtök: Mersz-e Mária? B. bérlet.
Péntek fél 9-kor: A bécsi Rosé-quartett egyetlen hangversenye. (Főemelt helyekkel. Bérletszűnőben).

Szombat d. u. 4-kor: Csizmás kandur. (Gyermekelőadás, o'csó helyekkel).

Szombat este fél 9-kor: Mersz-e Mária? C. bérlet.

Vasárnap 3-kor: Bob herceg. (O'csó helyekkel).

Vasárnap 6-kor: Templom egere. Taray Ferenczel.

Vasárnap fél 9-kor: Mersz-e Mária, Hétfő: Mersz-e Mária?

A kolozsvári színházi iroda hírei

Minden este Mersz-e Mária? A kolozsvári színpadon évek hosszú sora óta nem volt operettnek olyan sikere, aminőben a Mersz-e Mária-nak sikere volt. A Mersz-e Mária? sikere elhomályosította a legemlékezetesebb sikereket: A „Vig özvegy“-ét, „Évá“-ét, „Luxenburg grófja“-ét, „Gül babá“-ét, „Marica grófnő“-ét s a többi diadalmas operettek sikerét. A Mersz-e Mária? előadásai a késő éjjeli órákig tartanak, mert az ismétlésnek ez vége, se hossza. A siker legbiztosabb fokmérője, hogy a mai harmadik előadásra már alig egy pár o'csó hely van a pénztárnál.

Holnap este a Rosé-quartett hangversenye. A Mersz-e Mária? előadásai holnap, pénteken, egyetlenegy estére megszakadnak. A holnapi est a legtisztultabb zeneművészeté. Holnap este a világhírű bécsi Rosé-quartett fog a Magyar Színházban hangversenyezni. Nem kell magyarázni, hogy mit jelent a Rosé-quartett hangversenye. A legmagasabb, a legtisztultabb, legtökéletesebb zenei élvezetet. A helyek árai emeltek lesznek, de még mindig egy-negyedannyiba sem kerül egy jegy Kolozsvárott, mint amennyit Bukarestben, Berlinben vagy Bécsben kell fizetni egy jegyért a Rosé-quartett hangversenyén.



Amnesztiá után fegyelmi eljárás

Mivel magyarázza Ghiulea egyetemi tanár a Diktátor című cikkéért a bejelentett fegyelmi eljárást

(Cluj-Kolozsvár, január 12.) A bukaresti lapok arról a feltűnésteltő eseményről adnak hírt, hogy Duca belügyminiszter arra kérte a közoktatásügyi minisztert, hogy indítson fegyelmi eljárást Ghiulea kolozsvári egyetemi tanár ellen. A fegyelmi eljárást a belügyminiszter Ghiulea professzor a „Diktátor“ című cikkéért akarta megintítani, mely a nemzeti parasztpárt hivatalos lapjában, a Dreptateaban jelent meg. A bukaresti sajtó arról is tud, hogy a közoktatásügyi miniszter elrendelte a fegyelmi eljárást Ghiulea professzor ellen, ki ellen a vádat Bane-cu kolozsvári egyetemi tanár volt rektor fogja képviselni.

Munkatársunk beszélgetést folytatott

Ghiulea egyetemi tanárral, ki a következőket mondotta:

— Az ügyről egyelőre nincs több tudomásom nekem sem, mint amennyit a lapokban olvastam róla. Véleményem szerint, ha fegyelmit indítna ellenem a kormány, annak csak az lehetne az oka, hogy az amnesztiá rendelet folytán nem indíthatnak már ellenem sajtópert. Nem hiszem, hogy a fegyelmi eljárás a valóságban megindítsák, mert mint polgárnak jogom van az alkotmány értelmében véleményemet írásban nyilvánítani. Ha nem igazat írok, vagy rágalmazok, sajtópert lehet indítani, de publicisztikai munkásságomért, melyhez a katedrának semmi köze, lehetetlen megindítani fegyelmi eljárást.

Sadler kolozsvári városi pénztáros irásbeli utasítás ellenére megtagadta és törvényellenesnek minősítette a polgármester egyik intézkedését

(Cluj-Kolozsvár, jan. 12.) A négy felfüggesztett városi főtisztviselő ügyében folyik a fegyelmi vizsgálat. Habár a felfüggesztett tisztviselők közül ketten újabban megint szolgálatot teljesítenek, a vizsgálat tovább folyik ellenük. A fegyelmi bizottság elnöke Andrei, a kolozsvári törvényes elnöke, tagjai Lenghel vármegyei főjegyző és Carpiniarian városi főjegyző. A vádat Simon dr. pénzügyi tanácsos képviseli.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Simon pénzügyi tanácsossal, ki a fegyelmi vizsgálatról kapcsolatosan a következőket mondotta:

— Általában az a vélemény alakult ki, hogy a felfüggesztett tisztviselők csupán feletteseik utasítását követték. Ez azonban nem menti őket, ha törvényteleneket követtek el. Ime egy példa a közeli napokból:

— A városi napidijasokat egy bel-

ügyminiszteri rendelet alapján január elsejével el kellett bocsájtani. A városi tanács a napidijasok egy részét ugy csoportosította, hogy továbbra is megtartotta őket szolgálatában. Azonban a napidijasokat nem lehetett felvenni a költségvetésbe. A szolgálatban továbbra is megtartott napidijasok fizetését kiutaltuk, de Sadler városi pénztáros megtagadta a kifizetést. Erre a polgármester és saját aláírással ellátott irásbeli utasítást kapott Sadler pénztáros, aki az irásbeli utasítás ellenére is megtagadta a napidijas tisztviselők kifizetését azzal, hogy a rendelet törvényellenes és a közigazgatási törvény 216. szakaszával ellentétben van. Ugyanilyen eljárást kellett volna követniük a felfüggesztett tisztviselőknek is, kiknek érdekében azt hozták fel, hogy csak felettesük utasításait követték.

Vérvád a kis cselédleány jó kosztja miatt

„Ugy hizlaltak engem, mint valami levágni való libát“

(Pozsony, jan. 12.) Néhány hét előtt olyan izgalmas napok virradtak a szenci és szenckörnyéki zsidóságára, amilyenekre évtizedek óta aligha volt még példa. A vérvád meséje, ez a faluszerke még ma is bujdosó, a hétköznapi közöny hamuja alatt üszökként izzó babonás legenda felelevenedett és olyan félelmetes méreteket öltött, hogy már-már pogrommal fenyegette a környék békés zsidóságát. Az egész Csalló közben egyébről sem beszéltek az emberek, mint arról, hogy

Schlesingerék, a szenci vasúti állomás egyik tisztviselőjének családja, néhány a környéken ismeretlen zsidóval együtt rituális gyilkosságot akart elkövetni Molnár Vilmán, a náluk szolgáló husz éves kis taksonyi cselédleányon.

Maga a leány híresztelte ezt a lehetetlen vádat és a leány oktalan beszédét még az intelligensebb szencciek egy része is elhitte és a zsidó

ság felháborodásában szinte kényszerítette Schlesingeréket, hogy rágalmazás és hamis rémhírterjesztés címén megtegyék a feljelentést a korlátolt kis cseléd ellen

A főtárgyalást ebben az ügyben tegnap tartották meg.

Molnár Vilma első pillantásra degenérált, exaltált és szellemi fejlődésében jócskán visszamaradt leány benyomását kelti.

— Hiába mondanak nekem akármit, én már csak tudom azt, amit tudok. Nem mondom én egy szóval se, hogy rossz lett volna hozzám a nagysága, inkább azt mondom, hogy nagyon is jó volt. Ki látott már olyasmit, hogy reggelire félliter tejet adjanak a cselédnek és hozzá még jókora darab húst is? Rettenetes, gondoltam magamban mindjárt, itt valami nem lehet rendben, hiszen ugy hizlaltak engem, mint valami libát, hogy bővérebb legyek, ha levágnak. Minden jel arra mutatott, hogy a veszemre tör. Többizben láttam gyanus zsidó férfiakat ögyelegni a ház körül. Egyszer egy megijedtem tőlük, hogy három napig nem tudtam enni, a lábaim reszkettek, egész éjjel nem aludtam és minden pillanatban attól féltem, hogy már jönnek is értem.

— Egyszer este a nagyságos ur azt mondta, hogy menjek le a kertbe, nézzem meg, nem jár-e ott valaki. Kénytelen voltam lemenni, mert attól féltem, hogy erőszakkal cipálnak le, pedig tudtam, hogy a kert sarkában álló vádjling mögött egy zsidó férfi van elbujva.

— Mondja Vilma — kérde az elnök — igazán azt hitte maga, hogy le akarják mészárolni?

— Hát hogyan hittem volna, mikor egészen biztosan tudtam.

Egy órai tárgyalás után az elnök kijelentette, hogy az ideggyógyászati klinika professzorával fogják megvizsgáltatni a leány elmeállapotát.

— Megnyílt a Főtéri Polonyi-féle Dreher Haggemacher sörcsarnok, étterem, finom konyha, o'csó árak.

CARMEN MOZGÓBAN
január 12-én és a következő napokon:
Pap bácsi
a hadigazdagoknál
Pazar kiállítás, szalon vigjáték 6 felvonásban. Fényes kísérelő műsor.
Dorian-Monopol-Film

Ládát, dobozt

minden méretben és kivételben prompt szállít
Fagyapótygyár Rt. Cluj
Telefon 10. (Költséggel nélkül!)

Téli tűzifa

szükségletünket
szerezzük be idejében a
„CALCIT“ Rt.-nál
Strada General Dragalina No. 9.
Telefonszám 11-06.

Házhoz szállítva:

Ia búkkhasáb tűzifa ölenként L 1400
Ia búkkhasáb aprítva 1000 kg. L 900
Ia hántott tölgy aprítva 1000 kg. L 1000
Ia búke és tölgy aprítva 1000 kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak
kollektív alapon fizetési
kedvezmény!

Hatvan AMITIE-bélyegért

amelyet
ingyen kap attól a kereskedőtől, iparostól, akitől vásárol,
azonnal kifizetnek 20 lei készpénzt. — Ezenkívül
ingyen adnak egy forgalmi kötvényt, amelynek alapján

50.000 lei erejéig részesül a kereskedők hasznából!

Az AMITIE-bélyegeket gyűjtésé tehát 50.000 leit is jövedelmezhet Önnek anélkül, hogy egyetlen banijába kerülne!

Minden vásárlásnál követeljen AMITIE-bélyeget, mert teljesen ingyen kapja és az árúért sem kell többet fizetni!

Kereskedők! Iparosok! Vállalkozók!

Csatlakoztatok az AMITIE-rendszerhez mert mindenki csak annál fog vásárolni, aki ingyen AMITIE-bélyeget ad!

**Lepage: Papirgyár-
raktár**



Hallotta, Titkos Ilona egy millió kibicpénzt kapott tegnapelőtt éjszaka Krausz Simonnak szenzációs kártyapartija után...

Ebből láthatja, hogy az igaz művészetet megbecsülik és megfizetik a mi napjainkban is...

Pardon, a mi éjjeleinken is...

Tizennégyévesek násza

Ketten végzetesen összeházasítottak Washington forgalmas utcáján. Mind a ketten fiatalok, egészségesek, rózsásarcuak, mind a ketten tizennégy évesek. Furesán, messze helyezte el a Sors egymástól őket, hogy aztán szeszélyesen, játszva, egy pillanatig összesodorja, amit egyszer szertedobott.

A fiu gazdag, előkelő szülők elneveltetett egyetlen gyermeke, a washingtoni angol nagykövetség fia, szép új autóját büszkén vezette, örült, ha megbámulták. Nem jutott eszébe, hogy minden sarokban elbujva leselkedik a halál, csak az életet ismerte eddig, az örömet, s a hatalmas ur: a pénz is szolgálatában volt. A kis lány szelid szöke gyermek, sietett haza a déli órákban. Az autót vezető fiu egy pillanatra felé nézett, ezalatt valamely titkos erő meglökte a kormánykereket s a kis lány sápadtan összemorzsolva testtel került a kerekek alá. — A fiu megilletődve nézi, vér, halál, ezt még nem látta, fél tőle, szívesen odaadná már az autóját, a gazdagságát, csak ne kéne a piros vért, megtört kékszinű szemei az elgázolt kisleánynak látni. A mentők elviszik a kis lányt, a fiu erőteljesen hagyja, hogy hazavezessék.

Miért nem lehetett nekik más képen és évek hosszú sorára találkozniuk? (b. m.)

— Titokzatos gyilkosság Naszód mellett. A naszódi csendőrség ma délelőtt értesítette a kolozsvári csendőrpáncsnokságot, hogy kedden reggel Naszód mellett meggyilkolva találták Gheorghe Bandrea Ripa községbeli lakost. A tettesek a vásárra menő parasztot mindenéből kifosztották. A csendőrség bevezette a nyomozást a titokzatos rablógyilkosság ügyében, a tetteseket azonban mindezideig nem sikerült letartóztatni. A vizsgálat erélyesen folyik.

Női ruhára való mintás szövet Lei 135 Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

Esterházy Antoinette grófnő milliárdos értékű ékszerei

Bonyodalmas családi ügy a bécsi törvényszék előtt

(Bécs, jan. 12. A Mai Világ bécsi szerkesztőségétől.) A bécsi polgári törvényszék igen érdekes és bonyodalmas keresettel foglalkozik.

Esterházy Antoinette grófnő, a volt császárváros egykori ünneplés szépsége, tavaly elhunyt. Többek között sokmillió értékű híres családi ékszert hagyott hátra és ennek a családi ékszerek birtokáért most vizsály keletkezett az elhunyt leánya, Esterházy Vera grófnő, valamint unokája, a kiskoru Pálffy-Daun Mária Terézia grófnő között.

Esterházy Vera grófnő keresetet nyújtott be a bécsi polgári törvényszék Pálffy-Daun Mária Terézia grófnő ellen. A perirat többek között a következőket tartalmazza:

Az elhunyt Esterházy Antoinette grófnőnek a panaszos Vera grófnőn kívül még egy leánya volt, Mária, aki Pálffy-Daun József grófhoz ment feleségül, majd elvált tőle és Cereseto olasz nyelvi tanár neje lett.

Az alperes kiskoru Pálffy-Daun Mária Terézia grófnő az első házasságból származik. Az elmúlt esztendő július 20-án Esterházy Antoinette grófnőt súlyos betegen szanatóriumba szállították, ahol operációt hajtottak végre rajta, néhány nap múlva azonban meghalt. Az utolsó napokban az orvosok erős injekciók révén tartották az elhunyt életben. Röviddel halála előtt Antoinette grófnő okiratot írt alá, amelyben a kicsiny Mária Teréziát általános örökösévé teszi meg. Ugyanekkor azonban szóbelileg is kijelentette, hogy értékes ékszereit unokájának ajándékozza.

Ez a kijelentés azonban az elhunyt leánya szerint már olyan idő-

ben hangzott el, amikor Antoinette grófnő már nem volt öntudatának teljes birtokában. Ennek ellenére a kijelentésről irás készült, amelyet az elhunyt sógora, Esterházy gróf és ügyvédje, Pinter dr. írtak alá. Antoinette grófnő már képtelen volt az okiratot sajátkezűleg aláírni.

Az ékszereket a grófnő halála után sógora, az említett Esterházy gróf a Creditanstalt páncélszekrényében saját nevére helyezte el.

Az elhunyt leánya, Esterházy Vera grófnő annak kimondását kéri feliratában, hogy az ajándékozás érvénytelen, mivel őt, mint az elhunyt leányát köteles rész illeti a hagyatékából.

Az alperes Pálffy-Daun Mária Terézia grófnőt, apja Pálffy-Daun József gróf, volt magyar főrendiházi tag képviseli, aki ügyvédje után ellenkeresetet adott be, amelyben mindenekelőtt kifejti, hogy a bécsi bíróság nem illetékes az ügy tárgyalására, azonkívül a felperesnek nincsen joga az ajándékozást érvénytelennek minősíteni. Az elhunyt az ajándékozásakor teljesen öntudatlan volt és pontosan megmondotta, hogy az ékszerek hol vannak. Az sem igaz, hogy már képtelen volt az ajándékozási okiratot aláírni, mivel erre nem is volt szükség, az ajándékozás szóbelileg történt és a tanúk jegyzőkönyvet vettek fel róla.

Az érdekes pert, amelynek kimenetele elé az ügy bécsi, mint budapesti arisztokrata körökben érthető érdeklődéssel tekintenek, a bécsi polgári törvényszék a közeljövőben fogja tárgyalni.

Egyetemi szigor a zavargó diákok ellen.

A fővárosi egyetem rektorátusa és igazgatótanácsa elhatározta, hogy a legszigorubb intézkedéseket fogja életbeléptetni az egyetemi diákság megrendszabályozására. A rektorátus az egyetemi tanács legutóbbi határozata alapján körözvényt küldött az egyetem összes fakultásainak, amelyekben tudatják a rektorokkal azoknak a diákoknak a névsorát, akiket a december 8-iki kolozsvári és nagyvárad-i zavargásokban való részvétel miatt letartóztattak a hatóságok. A letartóztatott diákokat az egyetemi tanács kizárta az intézetből. Ion Stefanescu, kolozsvári kereskedelmi akadémiai hallgatót az ország összes iskoláiból kizárták. Itt említjük meg, hogy a közoktatásiügyi minisztérium szigorú rendeletet küldött a jászi egyetem rektorátusának, hogy lépjen fel a lehető legnagyobb szigorral azokkal a diákokkal szemben, akik résztvettek a jászi zsinagógák összerombolásában és zárja ki őket az egyetemről.

1 méter opál batiszt minden színben L 33 Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

— Népvándorlás a nagyszombati mamuthoz. Nagyszombatból jelentik: Nagyszombatban egy őskori mamut csontvázára bukkantak. A hír valóságos népvándorlást idézett elő. Nagyszombat vidékéről és messzebb fekvő helyekről napon a százával jönnek a kíváncsiak, hogy a talált leletről személyesen meggyőződjenek. A pozsonyi

régiségkutató hivatal bizottsága dr. Eisner vezetésével a mai napon Nagyszombatra érkezett. A lelet alapos megvizsgálása után megállapították, hogy egy fiatal mamut csontvázáról van szó. A bizottság úgy döntött, hogy a további ásatásokat április hó végéig be szünteti, mert a föld annyira fagyos, hogy szakszerű ásatást végezni nem lehet. Dr. Eisner úgy nyilatkozott, hogy az itt talált mamuthoz hasonló példány Szlovéniában csak egy van, amely eddig a turócszentmártoni muzeumban van elhelyezve.

Minden vevő,

aki 1000 leis készpénz bevásárlást eszközöl január 10-ig, egy ruhára való kelmet kap ajándékul

Szabó Jenő

divatkülönlegességek áruházában, CLUJ.

— Kihallgatták a kurali siketnéma gyilkost. Léván elfogták Szokol Péter 42 éves siketnéma koldust, ki Kural községben agyonütötte ugyancsak siketnéma Julia nevű nővérét. A feltétele az volt, hogy a gyilkos azért ölte meg nőtestvérét, mert az szerelmi ajánlatát visszautasította. A komáromi ügyészség, ahová átszállították Szokol, az ottani siketnéma intézet egyik tanárával kihallgattatta, aminek eredménye új megvilágításba helyezi a véres esetet. Rabenseifer siketnéma intézeti tanár a siketnémák jelbeszédével kikérdezte a teljesen elhanyagolt állapotban levő foglyot, aki úgy magyarázta meg tettét, hogy Julia testvérét, kit ő

Egy méter legjobb minőségű francia Crep de schin minden színben Lei 790 Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

tartott el koldulása révén, arra akarta rábírt, hogy vele együtt járjon koldulni, mert így nagyobb jövedelemre remélt szert tenni. A nővére ezt megtagadta és ezen összeveszték, mire hirtelen haragjában egy fahusánggal háromszor fejbeütötte, de megölni nem volt szándékában. A szerelmi közeledés verziója onnan ered, hogy egy falubeli asszony azt vallotta, hogy egyszer régebben látta Szokol erőszakoskodni a testvérével, így a gyilkosság motivációja is ezt állították be. Szokol újból ki fogják hallgatni, mert a gyilkosságnak még nincs minden részlete tisztázva.

Pestis Konstantinápolyban.

Bukarestből jelentik: Az egészségügyi minisztérium jelentést kapott, hogy Konstantinápolyban, Athénben és Alexandriában pastises betegekét találtak a hajó utasai között. A minisztérium szigorú vizsgálatot rendelt el a kikötővárosokban és az összes beérkező utasokat a legszigorubb vesztéző alá veszik.

Késmárkon jelentkezett Thököly Imre lengyellé lett ivadéka.

Késmárkról jelentik: A késmárki járásfőnök hivatalában vasárnap megjelent egy Thekely nevű lengyel állampolgár, aki a járásfőnök segítségét kérte, mert megakarja állapítani a nagy magyar torradalmárral való vérokonságát. Iratokat mutatott be a járásfőnöknek s az elsárgult okmányok alapján a tizennelcadik század elejéig vezette vissza családfáját. Az okmányok alapján bizonyítani igyekezett, hogy Thököly Imre gróf ivadéka s a neve Thökölyről Lengyelországban hasonult át Thekely-re az ottani idioma alapján. A járási főnök kérdésére az idegen kijelentette, hogy van egy fia és egy leánya, akiket Amerikában gazdagon kiházasíthatna, ha vissza tudná szerezni grófi rangját. Az állítólagos Thököly sarj személyazonosságának felderítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérméret után. CLUJ, Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Nem kell gombolkoznia a rossz téli időben,

ha előfizet a

Mai Világra

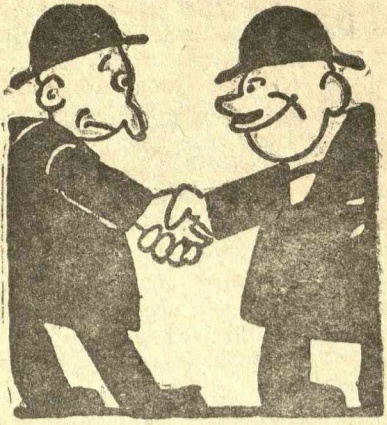
mert megjelenés után azonnal lakására viszi a lapot a kihordó

Előfizetési ár: Egész évre 500 lej, félévre 280 lej, negyedévre 150 lej, egy hóra 50 lej.

Kiadóhivatal Str. Iorga (v. Jókai-u.) 10.

Unió legolesóbban fest és tisztít Cluj, telefon 8-77.

Fogadjunk . . .



— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy sokszor azt hiszem, hogy szinte nem is vagyok Európában . . .

— Miért kérem?

— Mert azt olvasom, hogy mindenütt Európában árvízvesedelem van, nálunk a házban pedig egyáltalán nincs víz . . .

— Talán méltóztatik egy kis árvizet kívánni, mert az még nem rombolt erre mifelénk jó szerencsénkre . . . nem jó az ilyesmit kísértetni . . .

— Nézze, egy ismerősöm mesélte, hogy biztosította magát tűzvész és árvíz ellen . . . „Hát tudsz te árvizet csinálni — kérdeztem tőle — és ha nem tudsz, miért biztosított magad ellene.“

— Nagyon igaz, kérem, de mit tetszik szólni hozzá, hogy Luputól azt követelik párthívei, hogy egy ígérete alapján löje fölte magát . . .

— Könnyelmű ember ez a Lupu, miért nem inkább amerikai párbajt fogadott el . . .

— Hát miért, az talán biztosabb Pancser ur?

— Hát tessék csak nézni kérem, egy barátom amerikai párbajban fekete golyót húzott és ezt elmeséli nekem.

„Hát nem haltál meg“ — kérdelem csodálkozva.

„Szerencsém volt — válaszolja — mert bezárkóztam a revolverrel egy szobába és amilyen szerencsés flótás vagyok, nem találtam el magamat . . .

— Nagyszerű, de azt hiszem, hogy Lupu miniszter ur sem fogja eltalálni magát . . .

— No de a párthíveit sem találja meg többé . . .

— Annyi baj legyen kérem, van itten már párt vezér nélkül, hát miért ne legyen vezér párt nélkül. De azzal is vádolják Luput, hogy nem dolgozik . . .

— Ez csak természetes, a munkaügyi miniszternek nincs munkája, mintahogy a pénzügyminiszternek nincs pénze . . .

— De ne folytassa, mert kiderül majd, hogy az igazságügyi miniszternek nincs igazsága . . .

— Hát akkor maradjunk is meg ebben.

— Na és mondja Pancser ur, nem fél a közelgő áradásoktól?

— Nem, mert Fischbein László, Fötér 29 szám alatt vásárolt kötött-szövött felszerelése megvéd minden bajtól.

— A víznél maraduok Pancser ur.

ORVOSI

könyvaktár minden nyelven

LEPAGE Kvár. Karjen jegyzékek!

Megreformálják Kolozsváron a tanoncoktatást

A Gyáriparosok és a Kereskedelmi és Iparkamara megbízottjai kijelentették, hogy nem áll módjukban a tanonciskolák fenntartásához hozzájárulni. Az ipartestület elnöke a reformtervezet hallatára elfávozott a gyűlésteremből

(Cluj-Kolozsvár, jan. 12.) A kolozsvári iparos tanonciskolák felügyelő bizottsága tegnap este a városházán ülést tartott. Dr. Kertész Jenő városi tanácsos bejelentette, hogy a város jövő évi költségvetésébe az eddigi 1 millió 600 ezer lej helyett csak 1 millió 200 ezer lejt vehettek fel takarékosági szempontokból az iparostanonciskolák céljára. Miután ez az összeg nem elegendő, javasolja, hogy a Gyáriparosok Országos Szövetsége és a Kereskedelmi és Iparkamara is járuljon hozzá megfelelő összeggel a tanonciskolák fenntartásához.

Dr. Caciula Miklós iparkamarai főtitkár és Peptea Jakab a Gyáriparosok Országos Szövetségének kolozsvári igazgatója kijelentették, hogy sem az iparkamarának, sem a Gyáriparosoknak nem áll módjukban a tanonciskolák fenntartásához hozzájárulni.

Ehrenfeld Béla, a kolozsvári szaktanács titkára javasolta, hogy kérjék fel a városi tanácsot intervencióra ez irányban, hogy a munkáltatók is hozzájáruljanak a tanonciskolák fenntartásához a kereskedelmi és iparkamara, valamint a Gyáriparosok Szövetsége útján. A mai viszonyok között a tanoncok megfelelő továbbképzéséből a munkáltatóknak van hasznuk, tehát illő, hogy a teherviseléstől is kivegyék részüket. A város dolgozó lakossága a városi 1 millió 200 ezer lejes szubvencióval már megfelelő módon hozzájárult az iskolák fenntartásához.

Kétezer iparostanoncban tizenegy elemi iskolában összezsúfolva

Domide, az iparostanonc-iskolák igazgatója jelentésében lesújtó véleményt mondott a tanonciskolák helyzetéről. Az oktatási tervezet nem megfelelő, szakoktatásról szó sem lehet tanonc szakiskolák híján. A szakrajtot nem lehet rendesen tanítani, mert a tanonciskolák nincsenek megfelelő helyen elhelyezve. Kétezer iparostanoncot 11 elemi iskola padjai közé kellett összezsúfolni, miután egy kolozsvári középiskola sem volt hajlandó átadni helyiségeit az esti órákban történő tanoncoktatásra.

Az ipartestület elnöke el akarja hagyni a gyűléstermet

Ehrenfeld Béla javaslatot terjesztett elő, melyben a tanítási idő megváltoztatását kérte. Kifejtette, hogy a napi 10—12 órát dolgozó iparostanontól képtelenség azt a lehetetlenséget kívánni, hogy napi fáradalmi után még az iskolát is szorgalmasan látogassa. Ha a tanoncoktatás jelentőségére súlyt helyeznek az oktatást a nappali órákban kell eszközölni és a tanoncokat saját anyanyelvükön tanítani.

Moldován Antal ipartestületi elnök és Schwartz Márton bádigos a reformtervezet hallatára tüntetően elakarták hagyni a tanácskozási tervet.

A tanonciskolák felügyelőbizottsága egy bizottságot küldött ki Antal Márk vezetésével az iskolák helyzetének megvizsgálására és szükséges reformjavaslatok megtételére.

Dragos Teofil dr. lesz mégis a kisebbségi miniszter

(Bukarest, jan. 12. Sajtó tudósítónktól.) A miniszterek külföldi utazásával kissé háttérbe szorult a kormány átalakításának kérdése, de nem aludt el ezzel végképpen, sőt a politikai élet újra való megindulásával a legaktuálisabb kérdéssé vált.

A kormány átalakításának során a kisebbségi miniszteri tisztséget most már minden valószínűség szerint Dragos Teofil képviseli, volt prefektussal töltik be. Dragos Teofil személyét az teszi erre alkalmassá, hogy mint erdélyi ember a legalaposabban ismeri az itteni politikai, társadalmi és gazdasági viszonyokat és miután sohasem csatlakozott szélsőséges irányokhoz, személye és

képzettsége alkalmassá teszik a legfontosabb kérdésnek békés előbbrevitelére és nyugvópontra való juttatására.

Dragos Teofil főképpen Szatmár és Nagybánya vidékének gazdasági fellendítésében és politikai harmóniájának megteremtésében játszott domináló szerepet, de átfogó koncepciója és koncilianus magatartása predesztinálja arra, hogy nagyobb területen is beigazolja politikai képességeit.

A bukaresti jelentéshez hozzátesszük, hogy a magyar kisebbség természetesen teljes fentartással nézi a reája oly fontos tárca betöltését és véleményt csak tettek és eredmények után formálhat.

Nagyok és kicsinyek kedvenc itala a magas malátacukor tartalmu

Hercules-sör

URSUS-sörgyár Cluj (KOLozsvár)

SPORTVILÁG

Nemzetközi mérkőzések 1928-ban

A nemzetközi futballszövetséghez, a FIFA-hoz eddig a következő válogatott mérkőzéseket jelentették be a következő nyelvedvőre:

Jan. 8. Spanyolorsz. Portugália 1:2 Ausztria-Belgium 2:1.

Jan. 15. Bécs-Páris (Párisban).

Febr. 5. Olaszország Magyarország (Romában?)

Febr. 19. Belgium-Irország (Lüttich)

Febr. 21. Franciaország-Irorsz. (Páris)

Febr. 25. Skócia-Irorsz. (Glasgowban)

Márc. 4. Németország-Luxemburg (Aachenben).

Márc. 11. Svájc-Franciaország. Lausanne

Márc. 11. Hollandia Belg. (Amsterdam)

Márc. 17. Anglia-Wales (Cardiffban)

Márc. 31. Anglia-Skócia (Wembley)

Márc. 31. Svájc-Ausztria (Bécsben)

— A romániai sportújságíró

szindikátusa kedden január 17-én

tartja alakuló gyűlését. Az alakuló

vezetője gr. Caracostea, az ismerős

sportsman, akinek azonban a hivatásos

újságíráshoz semmi köze.

Hazaérkezett az Ujpest. A ké-

tűnő magyar proficsapat, amelyet Strö-

es Auer révén érzelmi szálak fűztek

Erdélyhez is, kedden befejezte nagy

sikerű olasz és svájci turáját. Az új

pestiek utolsó mérkőzésüket Triestben

játszották, amelynek válogatott csapata

2:0-ra győzték le. — Kolozsvárt szin-

tén ismerős III. kerület Athén válogat-

tott csapatát 2:1 (1:0) arányban

győzte le.

LEGJÓLOSÓBBAK

Szabó Rózsika kalapjai

Tekintettel arra, hogy még több ezer darab van rakáron a múlt évről, gyári áron lesznek elárusítva

Átalakítások egy nap alatt készülnek

*

Szabó Rózsika Cluj, Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-u.) 14. és 25. szám.

Január hó 15-én

teljes átszervezett tartalommal

16 oldalon

a legkiválóbb erdélyi és külföldi írók közreműködésével, a legjobb fotóriporterek aktuális fényképeivel,

a férfi, az asszony, a gyermek számára szánt változatos és érdekes tartalommal jelenik meg az

Erdélyi Képeslap

a romániai magyarság egyetlen családi képeslapja, amely a legkiválóbb erdélyi írók szerkesztésében megy át.

Eredeti fotótudósítások a világ minden részéből

Egy szám ára csak 7 lei